

Debesuota, lietinga.
Saulė teka 6:19, leidžiasi 4:49

VOL. LXI

Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadienis, spalio-October 30 d., 1974 m.

Kaina 15c

256

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

SKUBI OPERACIJA IŠGELBĖJO R. NIXONA

KSSINGERIO VIZITAS PAGERINO AMERIKOS SANTYKIUS SU INDIJA

NEW DELHI. — Sekretorius Kissingeris savo derybose Indijoje ir savo viešose kalbose bandė patenkinti Indijos vadų ambicijas, pareikšdamas, kad Indija yra pasaulio galybė, kad jis pats savo "detantes" politiką daugumoje grindžia ant mirusio Indijos premjero Jawaharlal Nehru politikos. Kissingeris užsiminė savo kalboje Indijos Reikalų taryboje apie aukštą naftos kainas, dėl kurių pabrango trąšos ir transportas, apsunkindamas ir maitinimo problemas.

Kissingeris ragino Indiją įsijungti į atomo plitimo uždraudimo sutartį. Jis nepažadėjo Indijai nestatyti Diego Garcia saloje karines bazines, tačiau pažadėjo negrėsti Indijos saugumui ir nesikišti į jos reikalus.

Stebėtojai mano, kad šis vizitas pagerins Indijos-Amerikos santykius. Indija nepažadėjo nepaduoti savo atomo technologijos kitoms šalims. Sakoma, kad Indija jau pažadėjo Argentinai ir Iranui duoti savo ekspertų atomo bombų išvystymui.

JAV ambasadorius Indijoje Moynihan paskelbė, kad prezidentas Fordas priėmė Indijos pakvietimą ir atvyks į Indiją. Kissingerio vizito metu buvo pasirašyta sutartis steigti bendrą abiejų šalių komisiją, kuri plėstų bendradarbiavimą prekybos, mokslo ir švietimo srityse.

Bombos š. Airijoje

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje sprogimo bomba prie armijos lankomo klubo, du kareiviai žuvo, 35 buvo sužeisti. Bomba buvo paslėpta sunkvežimyje. Jos sprogimas išdaužė langus netoli esančioje pradžios mokykloje, tačiau vaikų nesužeidė. Anglijos kitas sprogimas įvyko prie vyriausybės nario namų. Ministras Denis Howell tuo metu nebuvo namie, tačiau jo žmona ir sūnus buvo sukrėsti.

Siūlo uždrausti atomo ginklus

NEW YORKAS. — Jungt. Tautose Pakistanas siūlo rezoliuciją, kuri paskelbtų Pietinėje Azijoje nuo atomo ginklų laisvą zoną. Indija tačiau šiam pasiūlymui pasipriešino, sakydama, kad tik vienas Pakistanas nepriima Indijos pažiūros, kad Indijos branduolinė technologija bus naudojama tik taikos tikslams.

Egiptas ir Iranas siūlė įvesti laisvą nuo atomo zoną ir Viduriniuose Rytuose. Amerika tokiems pasiūlymams linkusi priartėti.

Italai komunistai siekia valdžios

ROMA. — Italijos komunistų partijos sekretorius Enrico Berlinguer, pasimatęs su Prezidentu Giovanni Leone, pareiškė, kad Italijoje vis daugiau žmonių reikalauja vyriausybės, kuri būtų pagrįsta visų politinių jėgų bendradarbiavimu. Prezidentas vedą pasitarimus su įvairių politinių partijų vadais, kaip išspręsti vyriausybės krizę. Trys centrai ir kairės partijos, kurioms iki šiol pavyko neįleisti komunistų į Italijos vyriausybės, susipyko ir paskutiniam nominuotam premjerui Fanfaniui nepavyko sudaryti vyriausybės.

Komunistai seniai reikalauja vietos vyriausybės, nes už jų

IŠ VISO PASAULIO

BOSTONAS. — Apie 8,000 žmonių Pietiniame Bostone demonstravo prieš vaikų vežiojimą į tolimesnes mokyklas integracijos tikslais. Dalyvavo daug vietinių politikų. Buvo renkamos aukos advokatų samdymui ir bylos vedimui Apeliacijos teisme, kuris prašomas vežiojimą uždrausti.

KINŠASA. — Zaires prezidentas Mobutu priėmė amerikiečius sunkiasvorius boksininkus George Forman ir Muhammad Ali. Jų kova dėl pasaulio čempiono turėjo įvykti antradienį.

BEIRUTAS. — Libano laikraštis Al Anwar skelbia, kad Saudi Arabija pasiūlė Amerikos naftos bendrovėms 800 mil. dol. už Aramco koncesijas. Aramco sudaro keturios bendrovės: Texaco, Exxon, Mobil ir Standard Oil.

RAMALLAH. — Izraelio teismas nuteisė dvi olandes po tris su puse mėnesio kalėjimo už tai, kad jos įvežė į Izraelį slapta laisvą Izraelio gyvenantiems palestiniečiams. Laiskas buvęs rašytas nematomu rašalu.

VALLETTA. — Maltos premjeras Don Mintoff pasakė, kad Malta ateinančiais metais nutrauks visus ryšius su Britanija ir taps visai nepriklausoma valstybe. Šiuo metu Malta yra komonvelto narė ir Britanija rūpinasi jos saugumu ir užsienio politika.

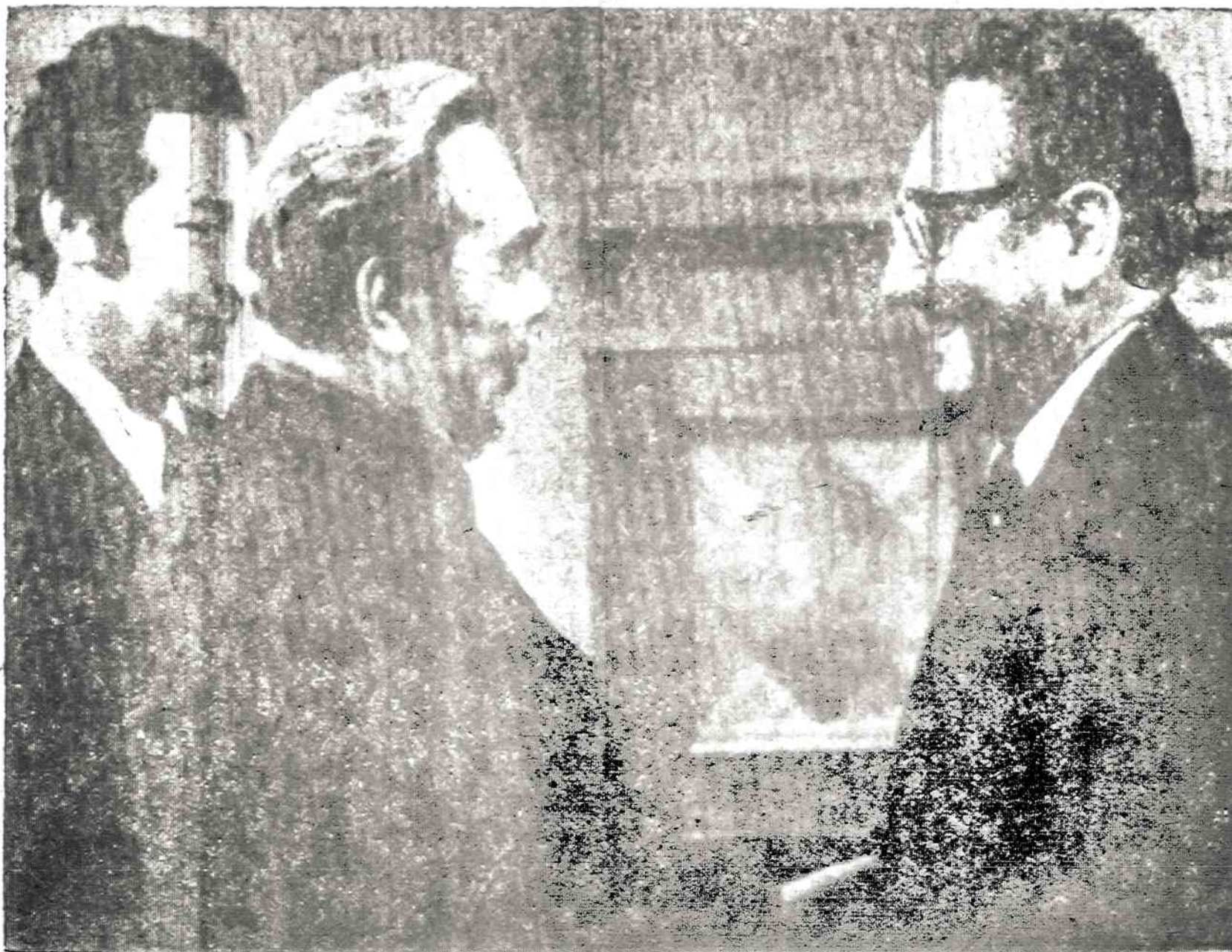
WASHINGTONAS. — Kongreso komiteto spaudžiamas, Nelsonas Rockefelleris, kandidatas į viceprezidento vietą, paskelbė, kad jis per 17 metų padarė įvairius savo draugams ir giminėms 507,656 dol. Skolos jau visos gražintos.

HOUSTONAS. — Uraganas palietė Texas tunelį, einantį po Houstono kanalu. Vėjo traukimas tunelyje pasidarė toks didelis, kad automobiliai buvo mėtomi, kaip skiedros. Vienas žmogus žuvo, 4 buvo sužeisti.

SAARBRUCKENAS. — Vak. Vokietijoje policija suėmė ginklų pirklius. Jie vogdavo ginklus iš Amerikos sandėlių ir pardavė juos daugiausia pogrindinei kroatų organizacijai Vokietijoje. Suimti 28 žmonės.

MASKVA. — Sovietų erdvėlaivis be įgulos skrenda į mėnulį. Luna 23 tęs mėnulio tyrinėjimus, tačiau Tass agentūra neskelbia kelionės tikslų. Paskubinti sovietų mėnulio skridimas su Luna 22 pasitenkino birželio 3 d. mėnulio fotografavimu iš 15 mylių orbitos.

partijos kandidatų parlamento rinkimuose balsuoja vis daugiau žmonių. Italijoje siaučia ekonominė krizė ir tas faktas komunistų reikalavimams suranda vis daugiau rėmėjų.

Sovietų komunistų partijos vadas Leonidas Brežnevas atsisveikino po trijų dienų derybų su valstybės sekretoriumi Kissingeriu. Šalia stovi vertėjas Viktoras Suchodrevas.

ARABŲ VADAI PRITARĖ PALESTINOS IŠTEIGIMUI OKUPUOTOSE ŽEMĖSE

RABATAS. — Maroke suvažiavę arabų valstybių vadai pripažino PLO-Palestinos Laisvinimo Organizaciją vienintele palestinečių atstove bet kuriose Palestinos žemėse, kurios bus išlaisvintos. Šis nutarimas yra palestiniečių vado, Yasiro Arafato triumfas ir Jordano karaliaus Husseino pralaimėjimas. Deklaracijoje pasakyta, kad ir karalius Husseinas be jokių sąlygų už šį nutarimą balsavo. Paskutinės derybos dėl šio klausimo vyko, ne pilnoje konferencijoje, bet dalyvaujant tik: Maroko karaliui Hasanui, palestiniečių vadui Arafatui, Jordano karaliui Husseinui, Saudi Arabijos karaliui Faisalui, Alžiro prezidentui Boumedienė, Egipto - Sadatui ir Sirijos - Assadui.

Palestiniečiams teks atstovauti ne tik buvusias Jordano žemes prie Jordano upės — vadinamąjį Vakarinį krantą, bet ir Gazos pakraščio gyventojams, kurie prieš 1967 metų karą priklausė Egiptui. Šis septynių valstybių susitarimas yra dar stipresnis už arabų užsienio reikalų ministerių nutarimą praėjusį penktadienį.

Nežinia, kas paveikė karalių Husseiną pakeisti savo laikyseną. Jis anksčiau griežtai priešinosi Palestinos valstybės idėjai, nes ji turės gauti dalį Jordano žemių, kurios dabar okupuotos Izraelio.

Izraelis seniai pabrėžia, kad jis su palestiniečiais teroristais nesiderės ir nepritars naujos arabų valstybės įsteigimui savo kaimynystėje.

Tanaka išvyko ieškoti žaliavų

TOKIJO. — Japonijos premjeras Tanaka išvyko į dar vieną kelionę, šį kartą jis sustos Naujojoje Zelandijoje, Australijoje ir Burmoje. Japonijai labai reikia įvairių žaliavų, jų ieškoti — ši premjero Tanakos kelionė.

Australija yra antra didžiausia Japonijos tiekėja, po Amerikos. Iš Australijos japonai praejusiais metais pirkė maisto, vilnų, geležies, akmenų anglies ir kitų prekių už 3.8 bil. dol.

Japonijos premjeras prieš kelionę tarėsi su svarbiais savo partijos veikėjais. Iš to daroma išvada, kad jis greit iš savo pareigų pasitrauks, nes opozicija prieš jį labai padidėjo dėl infliacijos ir dėl įvairių kaltinimų jam asmeniškai.

Nori deportuoti svečius iš Haiti

MONTREALIS. — Kanadoje šioji tokį triukšmą sukėlė vyriausybės nutarimas deportuoti 800 Haiti piliečių, kurie atvyko į Kanadą kaip turistai, o dabar išsilaipė daugiausia Montrealyje ir nebėnori grįžti atgal į Haiti. Kai kurie susirado darbus, kiti prisiglaudė prie anksčiau į Montrealį atvykusių haitiečių.

Haiti piliečiai skundžiasi, kad jų valdžia juos baus, jei jie bus deportuoti, tačiau imigracijos valdininkai tvirtina, kad jie nėra politiniai pabėgėliai ir negali reikalauti specialių privilegijų iš Kanados.

Kanada bando suvaržyti imigraciją iš Afrikos ar kitų judų šalių. Neseniai paskelbti imigracijos nuostatai suvaržys profesijų ar amatų neturinčių žmonių įvažiavimą į Kanadą. Šiuo metu 15% kanadiečių yra gimę užsieniuose, kada Amerikoje tokių yra tik 5%.

Haiti žmonių Kanadoje 1966 metais buvo 84, o šiais metais jų atvažiavo apie 3,000, neskaitytų tų nelegalių 800 "turistų".

TEL AVIVAS. — Prie Libano susisaulyme buvo sužeistas Izraelio kareivis.

Peter Flanigan susilaikė stiprios opozicijos senatė, kai prezidentas paskyrė jį ambasadoriumi Ispanijoje. Anksčiau Flanigan buvo artimas prezidento Nixono patarėjas.

Uždaryta didžioji kojos gysla

LONG BEACH. — Buvęs prezidentas Nixonas vakar turėjo operaciją, nes naujai surasti kraujo gyslą sukrešėjimai buvo pavojingi jo gyvybei. Firmadienio vakare dr. Scot Driscoll padarė antrą venogramą, buvo pastebėti nauji užsikimšimai daug aukščiau už buvusius. Antradienio rytą buvo padaryta operacija. Gysla buvo užrišta virš užsikimšimo, kad krešuliai negalėtų kilti aukščiau į širdį ar į plaučius, kur galėjo atnešti mirtį.

V. Berlyno padėtis Maskvos derybose

MASKVA. — Vak. Vokietijos kanclerio Schmidt'o derybos Maskvoje su Brežnevu, premjeru Kosyginu ir užsienio reikalų ministru Gromyko tuoj užklauvo už Vakarų Berlyno klausimu. Brežnevas pirmosios dienos pietų metu pasakė kalbą, kurioje aiškiai pasakė, kad V. Berlyno klausime Maskva nedarys jokių nuolaidų. "Daromi bandymai sukurti kliūtis abipusiam susipratimui", pasakė Brežnevas, patardamas laikytis keturių sąjungininkų 1971 m. padaryto nutarimo laikyti V. Berlyną atskira teritorija, nesurišta jokiais ryšiais su Vokietija.

Brežnevas užsiminė apie "klausimus, kurie neturi nieko bendro su Europos saugumo konferencija", jis prieštaraavo ir bandė pasiekti vienašališkus laimėjimus" derybose dėl kariuomenių sumažinimo Vienos derybose. Brežnevas siūlė toliau plėsti prekybą, nurodymą, kad V. Vokietija, neskaitytų socialistinių šalių, yra didžiausias Sovietų Sąjungos prekybos partneris.

Debatų Kipro salos klausimu

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos pradėjo debatus Kipro salos klausimais. Kipro atstovas Spyros Kyprianou ragino Asamblėją reikalauti, kad iš Kipro salos būtų išvežtos visos svetimos karo jėgos. Jis pasmerkė Turkiją, kuri liepos 20 d. puolė salą ir dabar laiko okupavusi 40% visos salos teritorijos.

Asamblėja perkėlė Kipro klausimą į specialų politinį komitetą, asamblėja debatus vėl tęs trečiadienį. Salos sprendimą šiuo metu kiek apunkina faktas, kad ir Graikija ir Turkija ruošiasi parlamento rinkimams, kuriuose iškilis naujos vyriausybės. Iki to laiko nė viena šalis negali daryti toli siekiančių nutarimų.

Kipro atstovas siūlė asamblėjai nusiųsti į Kipro salą komisiją, kuri tyrinėtų turkų ten įvykdytą žiaurumą, skerdynes ir graikų persekiojimus. Jis klausė, ar galį Jungtinės Tautos tyla, matydamos 200,000 graikų pabėgėlių.

Tuo tarpu Kipre buvo užbaigtas pasikeitimas karo belaisviais. Jungtinių Tautų ir Raudonojo Kryžiaus prižiūrimi, turkai ir graikai paleido 3,308 turkus ir 2,479 graikus belaisvius.

RABATAS. — Saudi Arabijos šaltiniai skelbia, kad šios valstybės greit sumažins naftos kainas, tačiau sumažinimas busias nežymus, tik geros valios parodymui skirtas.

WASHINGTONAS. — Amerikos eksportai į Sovietų Sąjungą padidėjo iš 162 mil. 1971 m. iki 1.2 bil. dol. pernai. Eksportai į Kiniją paaugo iš 60 mil. iki 680 mil. dol.

Prieš operaciją dr. John Lungren paaiškino korespondentams, kad nuo anksčiau imtų vaistų Nixono kraujas buvo suskystėjęs ir galėjo atsirasti nukraujavimo pavojus. Operacija buvusi sunki, tačiau pasibaigusi gerai, operacijai vadovavo dr. Eldon Hickman ir dr. Wiley Barker, abu UCLA medicinos mokyklos chirurgijos profesoriai.

Nixon'o operacija visai atmetė galimybę jam keliauti į Washingtoną dalyvauti jo buvusių patarėjų teisme. Mažiausiai savaitę jam teks būti ligoninėje, o vėliau 4-6 savaites gydytis ir ilsėtis namuose.

Operacija užtruko virš valandos. Gysla su krešuliu buvo uždaryta, kad krešulys negalėtų eiti į viršų. Dabar pacientas bus gydomas vaistais, kurie krešulius turėtų ištirpinti, nors ankstyvesni bandymai rezultatu nedavė. Dr. Lungren pareiškė, kad apie 9% pacientų šie vaistai neveikia, gal ir Nixonas yra jų tarpe.

Sachmatų partija buvo atidėta

MASKVA. — Sachmatų kandidatų į čempionus lošimas pirmadienį neįvyko, kai turnyro oficialus gydytojas vėl davė Anatolijui Karpovui atidėjimą dėl ligos. Kartą jis tokį atidėjimą buvo jau gavęs anksčiau, irgi — pirmadienį. Numatytas susitikimas su Viktoru Korčunovu įvyks trečiadienį.

Jau 14 lygiųjų numušė Maskvos sachmatų mėgėjų entuziazmą. Salė Čaikovskio rūmuose tik pusiau pilna. Susitikimas nutęsė ilgiau, negu buvo laukta. Todėl sunku gauti ir salę. Lošimas kilnojamas iš Unijų Rūmų į Čaikovskio salę ir į Rašytojų klubą. Buvo laukiama, kad susitikimas baigtis spalio 16 d.

H. Hunt nutaręs viską pasakyti

WASHINGTONAS. — Vienas Watergate įsilaužimo dalyvių Howard Hunt pasakė Watergate teisme, kad jis iki šiol neteisingai liudijo teismuose ir kongreso apklausinėjimuose. H. Hunt šį pavasarį paskaitės Baltųjų Rūmų pasikalbėjimų nuorašus, pradėjęs svarstyti, ar jam apsimoka toliau slėpti "didžiulius" Watergate planuotojus. Jis nutaręs teismui atidengti visą tiesą.

Hunt pareiškė, kad teisme labai kenksmingi buvusiam valstybės prokurorui John Mitchell, kuris visam Watergate įsilaužimui davęs leidimą ir jį padėjęs planuoti. Mitchell net planavęs Miami Beach užimti tuos pačius kambarius viešbutyje, kuriuose prieš tai būtų gyvenęs demokratų partijos pirmininkas Lawrence O'Brien. Mitchell pasakė išimti iš O'Brien kambarių visus mikrofonus prieš jam, Mitchellui, atsikraustant.

ROCHESTERIO (N. Y.) DAINAVOS VIETININKIJA, ŠIOMIS DIENOMIS MINEJUSI 25 M. SUKAKTI Viduryje (famsi) — Liet. Skautų Seserijos Vyriausia Skautininkė v. s. Lile Milukienė. Vietininkas yra s. Ilgūnas.

Vlado Bacevičiaus nuotr.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDžia LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XI-JI METAI

Nr. 38-(477)

Lietus lyja,

O JIE ŠYPSOSI IR ŽAIDŽIA

Iš Chicago skautų-čių žaidynių, įvykusių spalio 13 d.

Per miškus einančio kelio skliautas nudažytas jau rudens spalvomis. Dangų uždengė šakos ant Willow Springs kelio. Jos šviečia auksinių lapų varšomis ir, atrodo, miškas nardosi saulės spinduliuose. Deja, praretėjus medžiams, išlenda pilka, kaip švinas, padangė su rūkus skleidžiančiais debesimis.

— Na, ir pasitaikė niūri diena Chicago skautiškų žaidimų varžybų šventei. Pirmą kartą per devynerius metus, — dejuo šventės dalyviai.

— Nevisada saulė šviečia. Nevisada laimėjimai žaidėjams lydi; tačiau žaisti, varžytis reikia!

Chicago devintosios žaidimų šventės spalio 13 d. sekmadienio rytas buvo labai neaiškus. Sunkūs debesys nieko gero nežadėjo.

Per tiek metų nelijo šventėje, nelis ir šiandien, — optimistiškai nusiteikę šypsojosi "Prez. Smetonos" jūrų budžių igulos nariai, šios šventės rengėjai.

Gali Neptūnas iš padangės pašlakstyti savo vaikus, — filosofavo "Prez. Smetonos" jūrų budžių igulos vadas ps. Jonas Jovarauskas, pasirodęs, į šventę atvykstančių svečių priėmimui.

Svečių mašinų pamažu traukė į Bučo sodą. Vyresnieji broliai ir sesės atvažiuo patys; vilkiukas, bebrus, paukštytes ir ūdrytes tėveliai atvežė. Šimtinė mašinų išsiriškio aikštėje, o iš jų pasipylęs jaunimas griebė svečinius ir nudundėjo per žaidimų aikštes. Tėveliai, rėmėjai suko prie baro, į kavinę, į valgyklą, kur budžiai ir gintarė visus mieliai vaišino. Sesės M. Kupcikevičienė ir S. Rupinskienė reklamavo gausias dovanas

ir visiems siūlė laimę. Aikščių žaidimų vadovai j. v. s. Br. Juodelis, s. V. Rupinskas ir ps. L. Kupcikevičius, baigė visus paruošimo darbus, atvykusiems teisejams aiškino žaidimų eigą.

— Sveiki, mieli broliai, — spaudė kairę atvykęs Rajono vadas v. s. P. Nėdas. — Ar skėčius visiems parūpinot? Lašai jau krinta! — juokėsi.

Iš patamsėjusio dangaus pradėjo kristi smulkus lietus. Jo visai nejaute tiklinio aikštės besitreniruojas jaunimas ir kamolių bespardą vilkai. Vyresnieji pasuko į pastoges.

— Laikas pradėti šventę, — rūpinosi brolis Jonas.

— Per lietu žaidimų juk nevėsime — suabejojo brolis V. Rupinskas, jaunųjų žaidimų vedėjas.

— Palaukim kiek gal nuštos, — pritarė teisėjai.

Deja, lietus pamažu stiprėjo ir padangė dar labiau tamsėjo. Tiklinio aikštėje jau rimtai vyryko jūrų skautų rungtynės prieš susilapusi "žemyną".

— Jūreiviai, nepasiduokit! — šaukė šlapios jūrų skautės, palaikydamos laivyno puse.

— Mes laimėsime! Tik vieno taško betruksta. — šokinėjo patenkinti jūrų skautai.

Lietus stiprėjo. Jis nebūvo pavoingas pastogėse susirinku-

siems ir besivaizinantiesiems svečiams.

— Jaunesnieji skautai ir skautės žaidimams renkasi į salę! — švilpė šventės vedėjas Jovarauskas.

Salė buvo permaža judriam jaunimui, tačiau gabūs Lituanicos vadovai s. J. Liubinskas, D. Tijiūnėlis ir kiti, vadovaujant s. V. Rupinskui, žaidimus skėmingai vedė. Mazgų estafetėje I vieta laimėjo Basanavičiaus dr. vė. Lenktynėse su kaladėlėmis I vieta teko Kudirkos dr. vė. Bėgimo su buteliais laimėjo Gedimino dr. vė. o metimus su pupomis — Vytauto dr. vė. Dėl lietaus, skautų-čių aikštėje žaidimai neįvyko.

Džiaugiuosi skautų entuziazmu. Lietus lyja, o jie šypsoi ir žaidžia, — stebėjosi šventės viešnia, buvusi Seserijos V. S. v. s. O. Zaliskienė.

Malonu buvo stebėti ir tėvelius bei svečių entuziazmą atsilankant šioje šventėje, esant tokiu nepalankiam orui. Toks nuostirus dalyvavimas sustiprino rengėjų pasiryžimą kitais metais rugsėjo mėnesio gale suvesti dar didesnę, dar įdomesnę skautiškų žaidimų varžybų šventę.

K. Naras

Rochesterio vietininkijos 25 m. sukakties proga sveikina L. S. Seserijos V. S. v. s. Lile Milukienė ir įteikia dovaną — knygą "Liet. Skautų Seserija". V. Bacevičiaus nuotr.

TIKROJI ŠIŲ DIENŲ MERGAITĖ

Keletas minčių Seserijos lapkr. 1-3 Hamiltono saskrydžio proga

Už Vyriausios Skautininkės kvietimą dalyvauti viešnia esu nuoširdžiai dėkinga ir gailiuosi negalėjanti atvykti. Mielai būčiau susitikusi su vadovėmis ir išgirdusi jų balsus. Susidėjusiomis sąlygomis, tačiau noriu palinkėti praleisti numatytas dienas našiai, kūrybingai ir smagiai.

Ar galėčiau taip pat pateikti keletą minčių?

Esu senyva, bet vis dar turju svajonių, svajonių sau, savo šeimai, mūsų skautėms. Stengiuosi

V. S. LILĖ MILUKIENĖ, Liet. Skautų Seserijos Vyriausia Skautininkė, sukvietusi sesių vadovų saskrydį lapkričio 1-3 Hamiltono, Kanadoje

siems ir besivaizinantiesiems svečiams.

— Jaunesnieji skautai ir skautės žaidimams renkasi į salę! — švilpė šventės vedėjas Jovarauskas.

Salė buvo permaža judriam jaunimui, tačiau gabūs Lituanicos vadovai s. J. Liubinskas, D. Tijiūnėlis ir kiti, vadovaujant s. V. Rupinskui, žaidimus skėmingai vedė. Mazgų estafetėje I vieta laimėjo Basanavičiaus dr. vė. Lenktynėse su kaladėlėmis I vieta teko Kudirkos dr. vė. Bėgimo su buteliais laimėjo Gedimino dr. vė. o metimus su pupomis — Vytauto dr. vė. Dėl lietaus, skautų-čių aikštėje žaidimai neįvyko.

Džiaugiuosi skautų entuziazmu. Lietus lyja, o jie šypsoi ir žaidžia, — stebėjosi šventės viešnia, buvusi Seserijos V. S. v. s. O. Zaliskienė.

Malonu buvo stebėti ir tėvelius bei svečių entuziazmą atsilankant šioje šventėje, esant tokiu nepalankiam orui. Toks nuostirus dalyvavimas sustiprino rengėjų pasiryžimą kitais metais rugsėjo mėnesio gale suvesti dar didesnę, dar įdomesnę skautiškų žaidimų varžybų šventę.

K. Naras

Rochesterio vietininkijos 25 m. sukakties proga sveikina L. S. Seserijos V. S. v. s. Lile Milukienė ir įteikia dovaną — knygą "Liet. Skautų Seserija". V. Bacevičiaus nuotr.

si tobulėti, siekdamas idealų, bet, kaip mes visos žinome, žmogus ne kartą suklumpa. Laiko stoka, neįsigilinimas, tingumas, nervin-gumas, neįsitraukimas kitų žmonių problemoms ir daug kitų priežasčių yra kliūtys kelyje. Apsileidus, tenka vėliau tik ap-gailėstauti ir kartais graužtis, ypač kai kas nors neįsitraukia. Šiuo atveju turiu galvoje savybes, kurios per amžių puo-šę moteris ir pelnytai laimėjo joms kitų meilę ir pagarbą.

Niekuomet gyvenime — tai galiu ramiai tvirtinti — nesijau-čiau menkesnė už vyrus. Man nē neatėjo į galvą lenktyniauti su jais, ir to nereikėjo. Gal čia pa-dėjo mano profesija ir istoriniai įvykiai, kurie man tremtyje lei-do plačiau reikštis savo ir kitų tautybių žmonių tarpe. Ir šei-moje nesijaučiau užgulusi, ap-leista arba skriaudžiama kaip moteris. Priešingai: savo rolę su nieku pasaulyje nebūčiau ap-sikeitusi. Todėl šių laikų mote-rų judėjimas man tik dalinai priimtinas ar artimas. Svetimi man, kai šie dalykai pasitaiko, kai kurie moterų kovos ginklai, moterų nenatūralus įsiskarščiavimas, nemalonus tonas ir nepa-garba kitiems.

Iš platesnių asmeninių filoso-fijų noriu grįžti prie savo temos, kuri sudaro tik mažą, tačiau reikšmingą dalį moters gyven-i-mo.

Pastebiu, kad

moterys, pradėdamos jauniau-sio amžiaus mergaitėmis, dažnai nebrangina ir pra-randa dalį tų ypatybių, ku-rios joms būtų natūralios.

Ir čia vėl siaurinu temą, iškel-dama kasdieninio gyvenimo da-lykus. Jeigu suskridusios vado-vės rastų ką nors naudingo sa-vo darbui su skautėmis, būčiau tikrai laiminga.

Visa savo širdim esu prieš dvi-veidiškumą, saldiežuvimą ir tą vadinamąją "diplomatiją", kuri nėra nei išminties, nei khl-umo apraška. Bet brangiau ir laiku būtinai tam tikrus su-gyvenimo su kitais dalykus, pra-dedant savo namais, savo arti-maisiais. Mergaitė subręsti ir tikrai stovėti ant savo kojų rei-ka lingos ne pinklės, o aiškos žmoniškumo ir padoraus elgesio taisyklės. Nuojauta, "ka sakyti ir daryti kitų žmonių tarpe, su-darys didelę dalį jos savigarbos.

Sutinkamas tam tikras stor-žieviškumas, braviavimas: "Da-rau, ką aš noriu. — Kas man darbo! — Čia ne mano reikalas. — Tesižini". Ir tie žodžiai ly-dimi šurkščiu arba niekinančiu, pajaukiančiu tonu ir nemalonia veido išraiška.

Seka: "Čia senoviška; mūsų laikams tas netinka" — gal būt, teisybė, kad daug kas nebetinka, bet nereikėtų atsisądėti visko iš karto!

Yra daug gero elgesio vadovė-lių ir straipsnių. Lengva išrink-ti, kas tiktų mūsų mergaitėms, juk yra, deja, tokių, kurios nē neturi supratimo, kad jų laikyse-na kitiems užkliūna — ir ne be priežasties.

Elgesys savo šeimoje ir draugovėje: ne žūlus rei-ka lavimas, bet prisidėjimas ir dėkingumas yra normos.

Pripažinimas kitų teisių, ne tik savo egoistinių tikslų sieki-mas, randa čia bandymo vietą ir laiką. Punktualumas, tvarkin-gumas ir taupymas, ne švaisty-masis, labai svarbu. Tos ypaty-bės įdiegiamos ir puoselėjamos. Linksmumas ir meilumas kai ku-rioms atrodo ypač namuose ne-nereikalingi: tik kitiems teikia-ma tokia malonė!

Svečiavimasis ir elgesys bū-ryje, santykiai su daug jaunes-niais ir daug senesniais, jauntru-mas kitų problemoms sudarytu kitos sueigos temą. Kortelėse užrašoma: "Kaip elgiatės sve-čiuose pasisvečiavus, gavus do-vanėlę, lankant ligonį? Ar esi atsakinga už jaunesnį brolį, se-terį? Kaip įstatai padeda gyve-nime?" Tokie ir panašūs klausimai mergaitėms iš eilės ištraukia-mi, ir atsakomą į juos pirma vie-

VEIDAI IR DARBAI

★ Liet. skautų Seserijos sas-krydis, dalyvaujant tuntininkėms, draugininkėms, skautininkėms, židinetėms įvyksta lap-kričio 1, 2, ir 3, Royal Con-naught Hotel, Hamilton, Ont., Kanadoje. Darbo programoje numatyta: tema "vadovė", dis-kusijos, veda s. Irena Kerelienė; šakų draugininkės specialūs klausimai; Raj. vadovės, tunti-ninkės, mažų vietovių vadovės, tariosi, diskutuoja rūpimus vei-klos klausimus; vadėvių prane-šimai ir konkrečios mintys ra-jono veiklai; skautininkių, židi-niečių veiklos posėdis; rankdar-bių instrukcijos; tema "Skauti-ninkės pareiga ir veikla Seseri-joje", veda s. Saulė Šatienė; te-ma "Moralė ir religija skautės ir vadovės Seserijoje", pristato: dvasios vadovai Tėv. Augusti-

nos skautės, o paskui diskutuo-jami bendrai.

Paskalos ir jų žala visoms vėl naudinga tema diskusijoms. Draugių ir draugų pasirinkimas; rūkymo ir gėrimo pavojai nie-kuomet negali būti per daug pa-brėžiami.

Tyčios darbo ir melo nuodė-mės turėtų sukelti mergai-čių širdyse pasipiktinimą. Ne naikinti, kas gera, mes čia, o statyti.

Taip, šimtą kartų kartoju — statyti: namų ir šeimos pastatą, skautiškumo ir bendruomeniškumo pastatą, savo asmeniško gy-venimo pastatą, nes gyvename tik vieną kartą! Tad siekime pil-nutinio žmogaus, garbingos mo-teries idealų.

Dideli dalykai neatsiranda ūmai. Jie, kaip viskas, išauga iš mažos sėklos. Gėrio ir grožio ir žmoniškumo sėklas gali sėti ir skautų vadovės. Prasideda nuo "prašau; ačiū, atsiprašau", pe-reina į "dalinkimės, padėsiu; ne-pasiduosiu nepageidaujamoms įtakoms" ir siekia to, kas suda-ro pilnutinį žmogų suaugusiųjų pasauly.

Ar neverta paskirti vieną ki-tą sueigą tokioms mintims ir budėti, kur tik įmanoma, kad jos įleistų šaknis į skautų nuotai-kas ir laikyseną?

Tikrai joms pasitarnautumėm.

v. s. Ona Saulaitienė

SIEMETINEJE KANADOS ROMUVOS STOVYKLOJE

v. s. Česlovas Senkevičius (vidury) sveikina davusius įlodį. A. Šeškaus nuotr.

nas, Teėv. Paulius, kun. P. Dily; linksnavakaris; šv. mišios pa-gal rengėjų patvarkymą; V. S. pavaduotoja s. I. Kerelienė pra-neš apie ruošiamą knygą "Skau-tybė Lietuvaitei"; Gintaro Va-dovių Mokyklos vedėjos s. L. Ki-liulienės pranešimas; "Unity 74" — s. G. Matonienės pranešimas; VS-kės pranešimas; pageidavi-mai, siūlymai.

Koresp. ★ Kanados valdžia, parėmė

Montrealio skautės. Lietuvių tau-todailėi puoselėti Montrealio skautų projektas "Vaivorykš-tė" ir valdžios gauta parama už-angažuota nemažą būrį Montrea-lio moterų, merginų ir vaikų. Va-saros atostogos darbu nesustab-dė — neviena grįžo rudenį su naujai atliktu darbeliu. "Balti-jos" ir Akademinio Skautų Sąjū-džio stovyklose atlikti tautodai-lės darbai suklebė susidomėjimą.

Rudenį ir vėl prasidėjo nauji darbai. Audėjų grupė buvo nu-vykusios į dail. Tamošaičių so-lybą pasitobulinti. Jau gautos ir sustatytos dvejios staklės — dvylikantės ir keturnytės.

★ Skautininkė Danguolė Ba-nevičienė, Socialinio skyriaus va-dovė šėmė rašo:

"Mielos sesės, Baigėsi vasara, ir vėl visos kimbame darban. Maño didžiausias rūpestis — LSS socialinis skyrius — beveik tuščias. Šiais metais vos kelios vietovės atsiuntė savo auką.

Mielos sesės, nedaug mes ga-lime padėti savo vyresniojom sesėm, tačiau nors ir kukli mū-sų parama joms yra tikrai rei-kalinga ir jos už mūsų rūpestį bei prisiminimą yra tikrai dėkin-gos.

Labai prašau, pasiųskime sa-vo vienetų aukas kuo greičiau-siai. Nepagailėkime aukos Se-serijos Gerajam Darbeliui.

Prisiminkime, atjauškime ir aukokime!"

NAUJAS SAVAS LIETUVISKOS ŠEIMOS ŽIDINYS

Rugpjūčio 21 d. susituko akademikai skautai Julė Sakalauskaitė ir Vladas Zukauskas

WHAT IF WE TOLD YOU TO COUGH UP \$18.75 OR ELSE?

You wouldn't like it, of course.

You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to.

That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything.

Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds.

Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride.

It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work.

Or go to your bank.

And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

FISERIO DILEMA

Zaisti ar nežaisti? Štai hamletinis klausimas, užvaldęs diskusijas New Yorko bei Maskvos šachmatų klube, ar lygiai bet kuriame margo pasaulio kampelyje, kur nesvetimas žirgo zig-zaginis judesys ar pėstininko pėmimas praėime.

Las Vegas lažybinkai atsako du prieš vieną, kad 1975 m. mačas dėl pasaulio šachmatų meistro vardo iš viso neįvyks. Sakytai pagrindas rimtas. Ana, 1972 m. Fiserio-Spaskio mačas vos nesubyrėjo, susikirtus dėl žaidimų vietovės finansinių sąlygų, televizijos teisių, reporterių ir fotografų teisių fotografuoti ir t. t.

Šį kartą panašūs klausimai bus pradėti svarstyti tik po 1975 m. balandžio 1 d. (mačo pradžia nustatyta 1975 birželio 1 d.).

Tuo tarpu, imant paraidžiui, tiktų skaityti, kad mačas yra sugrįžęs jau dabar, nes Fiseris formaliai atsisakė nuo savo titulo.

Patikslinsiu: jis atsisakė nuo FIDE (Tarptautinė šachmatų Federacija) titulo. Tik prisiminkite Fiserio tvirtinimus, kad FIDE, dominuojama ir diktuojama Sovietų Sąjungos ir jų satelitų, savo neteisėtai sprendimais pavogė iš jo pasaulio meistro titulą bel 12-ka metų. Taigi, jei mačas neįvyktų, vargu ar būtų abejoti, kad Fi-

seris apskelbė save tikroju pasaulio meistru, o Karpovą — lygiai ir Korėnojų, tik migloto FIDE titulo laikytojais.

Taip gautume padėti, ilgainiai egzistavusią bokso sporto srityje, kur tarpe dvejų federacijų turėjome du pasaulio čempionus tuo pačiu metu.

Kaip tapo prieita prie tokios apgailėtinos situacijos? Bandyti išryškinti pačią susikirtimo esmę.

Po antrojo pasaulinio karo, kai FIDE autoritetas itin sustiprėjo, tapo nustatytos naujos sąlygos pasaulio šachmatų meistro titului apginti (ar jį paveržti). Užbrėžta 24 partijų riba.

Lygios duoda po 1/2 taško abiem. Išaukėjui reikėjo 12 1/2 taško, kad paveržtų karūną, pasaulio meistrui pakako 12-kos, kad ją išlaikytų, nes prie pasekmės 12:12 mačas skaitomas pasibaigusiu lygiomis ir esamas čempionas ramiai galėjo laukti 3 metus naujo išaukėjo.

Išymiausiai autoritetai šachmatų srityje skaitė, kad tokie mačiai per trumpi, kad patiektų tvirtą atsakymą, kuris iš jų tikrai geriausias pasaulyje.

Bet vien tik Fiserio dėka FIDE ir vėl pakeitė šio lemtingo mačo sąlygas, neva grįždami prie buvusios laimėtų partijų, lygiųjų neskaitant, sistemos. Kaip ma-

Portugalijos komunistų partijos vadas Alvaro Cunhal kalba partijos kongrese, kuris įvyko spalio 20 d. Už jo ant sienos matosi Engelse ir Lenino portretai.

tytysite, čia labiau pretenzija, ne gu tikrovė.

Atiduodamas duoklę skaitytojų asmeniškai interpretacijai, o gal būtų ir visai natūraliam įtarimui, kad mano prezentuojamos koncepcijos gali būti kiek neobjektyvios, patiekiu pažodinė ištrauką iš pastarojo, tikrai istorinio FIDE nutarimo:

„Mačas bus žaidžiamas iki: A. 10-ties laimėjimų, lygių neskaitant, arba B. — kas turės geresnę pasekmę po 36 partijų, lygias įskaitant.“

Pastaruoju — B — atveju prie santykio 18-18 mačas bus skaitomas pasibaigusiu lygiomis ir esamas čempionas pasilaiko savo titulą.

Kokią reikšmę turės šis nutarimas, pritaikius jį praktikoje? Tik buvusių garsiųjų mačių analizė ir šiųjų projekcija gali duoti atsakymą.

Šio straipsnio ribose pasitenkinti patiekdamas vos kelis pavyzdžius. Pirmiausia tenka visai pražiūrėti fantastiškas Fiserio pasekmes prieš Taimanovą ir Larseną (6:0 ir vėl 6:0).

Mačas su 10 partijų riba priklauso atskirai kategorijai. Štai Larsenas, atkirtęs 2:0, galėjo lengvai fiksuoti bent 3 lygias.

Veikiamas artėjančios ribos, pramuštgalvišku žaidimu, jis žengė į visišką katastrofą. Todėl sustokime prie kasiško pavyzdžio, ir tai neabejotinai Alechino-Kapablankos garsioji dvikova, Buenos Airėse, 1927 žaidžiant ligi 6 laimėjimų, lygių neskaitant, mačas baigėsi 6 Alechino laimėjimais, prieš 3 Kapablankos, prie 25 lygiųjų. Taigi Alechinui prireikė 34-ųjų partijų, kad pasiektų tas 6 pergalės. Dabar projektuokime link 10-ties laimėjimų nuostato. Nereikia aukštosios matematikos išvesti, kad Alechinas būtų peržengęs 50-ties partijų ribą!

Antroju — ir paskutiniu — pavyzdžiu panaudosiu Karpovo-Korėnojaus mačą, kuris tebėra eigoje. Po 14-kos partijų 2 Karpovo pergalės prie 12-kos lygių.

Jų. Ir vėl projektuojant šitokio tempo ir pobūdžio mačą gauname, kad Karpovui reikėtų nemažiau 10-ties partijų, kad pasiektų tą dešimtukę laimėjimų. O Korėnoju? Pamirškime.

Išvada: FIDE provizija B praktiškai panaikina proviziją A. Taigi, Fiserio 10-ties laimėjimų rekomendacija buvo priimta tik pro forma. Lyg tai norėta pabrėžti: „žiūrėkite, kaip daug mes nusileidžiame Fiserio reikalavimams“. Faktiniai, gi, tapo tik nustatyta naujo 36 partijų riba (provizija B), lygias įskaitant.

Dabar seka ištrauka iš Fiserio laiško FIDE. „Pasaulio čempionas turi būti geriausias žaidėjas pasaulyje, kad pasiektų absoliutų tikrumą, reikalingą ilgąs mačas. Šiūliai žaisti mačą ligi 10-ties laimėjimų, be ribos bendram skaiciui... dėl šito principo aš nedarysiu jokio kompromiso“.

Toliau Fiseris tvirtina, kad mačo riba suderka normalų šachmatų žaidimą, ypač artėjančią prie minėtos ribos.

Ir vėl turiu pastebėti, kad Karpovo žaidimas šiame mače patvirtina pastarąjį Fiserio argumentą.

Pasiekęs 2 pergalės (2-oje ir 6-oje partijose) Karpovas net ir baltasis nebando išlaikyti pirmojo ėjimo iniciatyvos. Vietoje to jis pasitenkina lygia, ar ir net kiek blogesne padėtimi, kuri, tačiau, užtikrina jam lygias. Vėl ir vėl Karpovas naudojo — Tarošo sistemą prieš prancūzišką gynybą, neparodydamos jokių naujų idėjų, gaudamas padėtis, kurias dar tenka ginti, bet bet tai jam sunkumų nesudaro.

Turiu pritarti Fiseriui, kad šitokia taktika gadina šachmatų žaidimą. Nes šachmatai yra ne išsėmiamas kovos žaidimas, it pats gyvenimas. Nes šachmatuose apstu idealistinių ir grožinių aspektų, būdingų menui. Bet kur visa tai lieka, kai Karpovas „žmindi“ siekdamas 24-ųjų partijų ribos?

Nenuostabu, kad buv. pasaulio meistras Petrosianas, o lygiai ir mūsų bičiulis tarptautinis didmeistras R. Byrne (New-Yorko Times korespondentas šiam mačiui), vis labiau giria Korėnojaus kovotojišką nusistatymą ir kritikuoja Karpovo blanką žaidimą.

Negalime paneigti, tačiau, kad Karpovas žaidžia Korėnojaus nervais. It tas boksininkas, vedas taškais ir imantriai kojų technika vis besitraukia ringe, jis gundo savo priešą: „Na, bro-lau, priek arčiau — tada pamatysime“.

Grįškime prie kryžminio klausimo — ar dar yra galimybių, kad Fiserio-Karpovo (ar Korėnojaus) mačas įvyks?

Turiu pastebėti, kad FIDE teisiniame ir organizaciniame komitetuose vyrauja antagonizmas Fiserio atžvilgiu. Pastarasis, matykit, laikomas pro-izraeliškų sionistų. Patieksiu kelis įdomesnius momentus iš pastutiniojo jų posėdžio. Baturinskis, SSSR atstovas prie FIDE pompastiškai pareiškė: „36-ųjų partijų riba? Kodėl? Nematau prasmės tame“. Bet kai reikėjo balsuoti, tai jis balsavo už 6 laimėjimų pareikalavimą, bet prie 30 — partijų ribos. Ir visas sovietų blokas iš tie dramblių, išdresiruoti Maskvos cirke, drausmingai atsakė: 6 laimėjimai, 30 partijų riba. Štai jie: Bulgarija, Kuba, Čekoslovakija, Rytų Vokietija, Vengrija, Mongolija, Lenkija ir Rumunija. Keistas nusistatymas! Vėl prisiminkite, kad Alechinui reikėjo 34-tos partijos, kad galėtų pasiekti 6-tą laimėjimą.

Mintin ateina vienas paaiškinimas. Pastaraisiais metais įvairiose tarptautinėse varžybose Sovietų Sąjunga vėl atstatė savo pranašumą, kuris jau buvo pradėjęs gerokai slūbuoti. Tačiau jų pergalių vainike trūksta svarbiausiojo brilianto — vyrų individualaus pasaulio meistro titulo. Kaip tik čia jie atsiduria tiesiai į Fiserį. Šiam jie turi didelę pagarbą. Pagarbą, kuri ateina iš baimės.

Yra likimo ironija, kad kai mes turime Achilą, su juo įsigyjame ir jo — Achilo — kulni. Kas yra Fiseris? Neurotikas? Paranoikas? Ar čia tik išlepin-tas primadonos kompleksas?

Kiekvieno atveju, laimėjęs pasaulio čempionatą 1972 m. liepos mėnesyje, Fiseris iš savo magiškos terbutės ištraukė naują zuikutį. Sunku patikėti, bet jis nutarė, būti pirmuoju pasaulio meistrui, kuris bendrai nežais šachmatais varžymėse plotmėje! Netenka abejoti, kad Fiserio psichologiškos konvulsijos sekamos Sovietų Sąjungoje nepaprastu atydomu. Prileistina, kad jie galvoja, jog Fiserio-Karpovo mače pirmasis bus tikrai „minkštokas“ mačo pradžioje. Toliau, kad Fiseris gali nespėti atsigręžti 30-ties partijų riboje, bet greičiausia spės išlyginti savo formą ir rezultata ilgesnia-me mače.

Žmoniška ligoninė

Findlay, Ohio, yra viena ligoninė — Blanchard Valley Hospital, kuri skaitosi su pacientu padėtimi. Ligoninės administratorius William Ruse paaiškino, kad tos ligoninės programa yra teikti ligoniams garantuotą pagalbą. Atvejais, jei ligoninės komisija ištyrusi randa, kad paciento skundas yra pagrįstas, nusišundęs asmuo atleidžiamas nuo mokesčio už maistą, aptarnavimą ar slaugymą. Ligoninė turi 500 žmonių personalą ir per metus priima iki 10,000 pacientų.

Ligoninė stengiasi pacientui

Išryškinti Sovietų Sąjungos — ir priklausomų satelitų balsavimo užkulisinius motyvus, klausime — o kaip su kitais FIDE nariais? Čia ir vėl buvo mesta keleta pigių šūkių. Pavyzdžiui, JAV-bių „imperializmas“ labai patogiai prilimpa Afrikoje, Azijoje ir Pietų Amerikoje. Bet lemtingas buvo šūkis: „Mes neleid-sime diktuoti B. Fiseriui.“

(Bus daugiau)

suteikti šokių tokių užtikrinimą ir „padėti pacientui greičiau pasveikti“.

Danguj yra alkoholio

Mokslinių tyrinėjimų grupės Kitt Peak Radio astronomijos observatorijoje lyderio Dr. Patrick Palmerio pranešimu rasta, kad Visatos erdvėje esama etilinio alkoholio. Be abejo, ta žinia dar nereikšminga, kad visi alkoholiai turėtų skubėti į dangų, nes tas alkoholis identifiukuotas (atpažintas) kaip 31ji molekulė, egzistuojanti erdvėje natūralinėje būklėje. Molekulė yra pats mažiausias medžiagos vienetas, susidedantis iš kelių atomų.

give...
so more will live

HEART
FUND

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Serna asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA „NAUJIENŲ“ ADMINISTRACIJOJE

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGU ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomui minkštose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Illinois 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klatingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPODŽIAI KOMUNISTU PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Traktuose, Druskininkuose. Kaune, Naudakioje, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turisturo ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOUS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608

atšilaukiant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

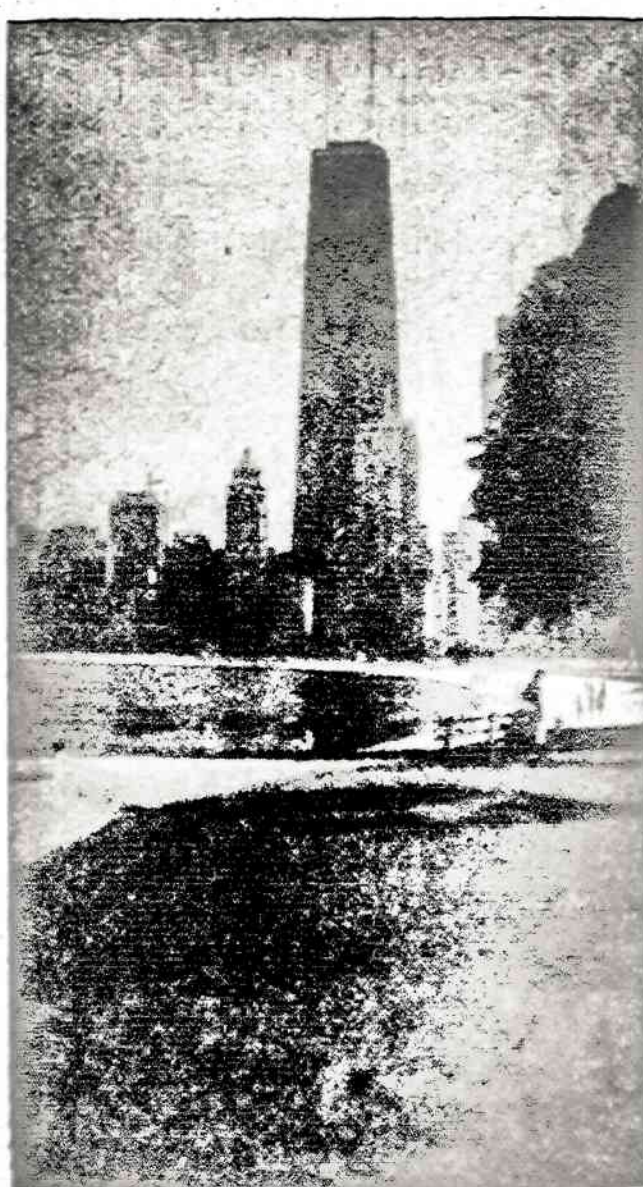
Persituntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar
pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year. \$13.00 per six months. \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
Užsienio:	
Metams	\$25.00
pusei metų	\$14.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.	
Pilnųjų reikiama siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Lietuvoje kopūstas pūva, bet nelipa į puodą

Rusų okupuotoje Lietuvoje visko trūksta, bet pastutinių metų pradėjo trukti daržovių. Mažus sklypelius turintieji žemdirbiai kartais nuo karto daržovių gauna, bet didesnieji miestai turi apsieiti be daržovių. Kolchozams neapsimoka daržovės auginti, o sklypeliuose negalima daržovių tiek užauginti, kad galėtų patenkinti visas miestuose pražiotas burnas.

Maskvoje paruoštos smulkios instrukcijos kliudo visą žemės ūkio darbą. O kai tas instrukcijas dar perrašo Vilniuje komunistų partijos pastatyti specialistai, tai daržovėms neįmanoma patekti į puodą arba ant stalo pietų metu. Labai retai pasitaiko daržovių geriausiose restoranuose, bet dar rečiau miestiečio virtuvėje. Praeitą savaitę baigė kasti bulves ir pradėjo kirsti kopūstus. Vietomis pūva didžiausios kopūstų krūvos, bet į lietuvių puodą kopūstas nepatenka. "Man geriau supūti, negu į puodą lipti" — tarytum lietuviams būtų pareiškęs į komunistų kontrolę patekęs kopūstas.

Koks didelis chaosas yra dabartinėje Lietuvoje, mums praneša ne parvažiaujusieji turistai ir rašo ne giminės laiškais, bet žinias teikia Tiesos korespondentas Jonas Žalys, pasišvaistęs po kopūstų sandėlius ir aikštes netoli Vilniaus. Lietuvoje valdžia kopūstus kerta ir veža į Vilnių. Javus krauja į valdžios pastatytus ir kareivių saugojamus sandėlius, o kopūstus išverčia asfaltuotose aikštėse. Tie kopūstai turėjo būti supiaustyti ir sukonservuoti žiemai. Bet kopūstų paruošimas komunistinėje Lietuvoje labai komplikuoja. Kiekviena šeimininkė mokesko žiemai paruošti po porą statinių kopūstų, tuo tarpu instrukcijas ruošiantieji ir Vilniuje jas pildantieji agronomai su kopūstais nepajėgia susidoroti.

Štai komunistų partijos korespondento Jono Žalio aprašytas kopūstų apdirbimo vaizdas:

"Pasukę kiek nuosaliau nuo sandėlių, išvydome neįprastą vaizdą. Didžiules kopūstų rietuves (krūvos), iškilusias asfaltuotoje aikštėje. Šioje vietoje sukruta per aštuonis šimtus tonų. Kopūstai visiškai neįprastai. Šalimais pūpo vos keletas tonų šiaudų, kuriais neuždengsi nei vienos rietuvės, o jų kelios dešimtys. Ir jeigu netikėtai užklups šaltis — kopūstai tikrai neatsilaikys prieš jį. Gali nueiti niekais žemdirbio triušio išauginti vaisiai. Vargu, ar ilgam pagelbės ir šiaudais iki pirmųjų šalčių apdeng-

RUSIJOS PROBLEMOS DABARTINĖJE RUSŲ EMIGRACIJOJE

Kipras Bielinis 1954 metais atspausdino žurnale "Lietuva" idomų straipsnių apie rusų emigraciją. Šiuo klausimu besidomintieji dar ir šiandien ras jame naudingos informacijos medžiagos. Tarpusavai rusų emigrantų santykiai mažai tepasikeitė.

Rusija jai rekordinė politišveicarija, Anglija, J. Valstybių emigrantus produkujanti bėris ir kt. tokių reikšinių neturi. Šalis. Demokratiniai kraštai: Politinė emigracija rodo šalies,

tos rietuvės. Juk pernyktės klaidos brangiai kainavo. Nespėjus laiku realizuoti kopūstų, panašiai sukratų lauke, apgedo ne viena tona jų. Daržovė pateko ne ten, kur jai buvo skirta. Štai kaip išeina: žemdirbys išaugina, įvykdo planus, o čia dalis daržovių pasmerktos sugesti. Neteigių, kad visus kopūstus, kiek jų čia suvežama, galima patalpinti saugiai po sandėlio stogu. Tačiau ne visi rezervai panaudoti ir trečio sandėlio patalpose. Matėme neveikiantį sandėlio šaldymo kamara, kuri, tur būt, jau ne pirmus metus užkrauta visokiais rakandais. Tiesa, ji ne tiek talpi, bet visgi kelios dešimtys tonų daržovių tikrai surastų vietas". (Tiesa, 1974 m. sp. 22 d., 1 psl.).

Naivus korespondentas Žalys mano, kad ant asfalto gulintias kopūstų rietuves galima sudėti į sandėlius ir apsaugoti jas nuo artėjančių šalčių. Jis pastebi, kad šaldymo kamera prikrauta rakandų, kuriems šaltis visai nereikalingas, bet kuri negali būti naudojama daržovėms apsaugoti. Jam ir į galvą neateina mintis, kad panaši tvarka yra ne tik Lietuvoje, bet ir pačioje Rusijoje.

Pats Žalys, prisiklausęs žemės ūkio darbininkų, primena, kad praeitais metais šaltis pakando suvežtus kopūstus. Jam aišku, kad panašiai gali atsitikti ir šiais metais. Jis turi žinoti, kad panašiai atsitiko ne tik praeitais, bet ir užpraeitais ir ankstyvesniais metais. Panašiais "kečiais kopūstai" ejo nuo "komunistinės santvarkos" įvedimo dienos. Žaliui neateina mintis, kad kopūstai panašiai eis ir ateityje.

Kopūstų pūdymas Vilniaus priemiesčio asfaltuotose aikštėse turėtų išgriauti komunistų skelbiamą mitą, kad jie rūpinasi darbininko ir darbo žmogaus gyvenimu. Komunistai turi geras informacijas apie oro pakaitas. Jie žino, kada šalto oro banga pasiekė Lietuvą, kada ji prie Lietuvos neprieidė. Pirmą negu šaltis paspaus ir suaukinas rietuvėse stovinčius nedengtus kopūstus, jie galėtų pigiau juos parduoti miesto gyventojams. Vilniaus šeimininkės tuos kopūstus į porą valandų išsinešiotų. Nei viena kopūsto galva nesusaltų. Jiems nereikėtų ir šiaudų rietuvėms dengti. Panašiai gyventojai išsinešiotų ir atvežtus šiaudus. Vieni bandytų juos panaudoti pražiūrėjusiems stogams taisyti, o kiti papildytų jau sutrintus čiužinius.

Bet žmonių gerbūviu komunistai niekad nesirūpino. Kopūstus saugojantieji sargai priartėjusį žmogų nušautų, bet šalčio spaudžiamas kopūstas jam neduotų. Prie kertamų kopūstų komunistai pastato ginkluotus sargus, policija saugo miestan vežamus kopūstų galvas, ginkluoti sargai stovi ir priemiesčių aikštėse, bet jie nesudarys sąlygų, kad tas kopūstas patektų į lietuvių puodą. Jeigu kopūstas negali būti išvežtas į Rusijos gilumą, tai lai jis sugenda Vilniuje, planuoja komunistai. Šiais metais Lietuvoje kopūstai gražiai užderėjo, bet kopūstus auginusieji lietuviai jų nevalgys.

Is kurios ji yra kilusi, sunkų vidurinį negalavimą rodo, kad nevisi tos šalies piliečiai dėl savo ištikinimų yra saugūs savo tėvyneje. Politinė emigracija rodo ir tai, kad šalies problemos yra sprendžiamos ne tik krašte, bet ir užsieniuose (emigracinėje visuomenėje).

Maskvos kunigaikštija nuo Jono Žiauriojo iki Boriso Godunovo laikų t. y. XIV — XVI šimtmečiuose, dėl bajorų savitarpinių pjautynių jau turėjo politinių emigrantų, bėgusių į vienintelį jiems saugią anuolaikinę šalį — Lietuvą. Ir imperatorių laikais tas pat dėjos. Per visą XIX-tąjį šimtmetį ir pradžioje XX-tojo šimtmečio iš Rusijos bėgo į Vakarų Europą visų ištikinimų politiniai režimo prieštai, taip pat lenkų ir lietuvių sukilėliai, bandžiusieji savo kraštus iš carų okupacijos ginklų išvaduoti. Tolydžio rusų emigracinėje visuomenėje susiformavo jėgos, kurios ideologiškai ir organizaciniu požiūriu daug prisidėjo prie to, kad 1917 m. būtų palaikytas carų absoliutizmas.

1918 m. įsivyravęs bolševikų diktatūrinis režimas išbloškė į užsienius šimtus tūkstančių visų socialinių luomų ir įvairių ištikinimų Rusijos gyventojų. Antrajam pasaulio karui 1945 m. pasibaigus, iki šių dienų ir vėl į buvusią rusų emigracinę visuomenę įsilieja vis nauji ir nauji žmonės: buv. karo belaisviai (raudonosios armijos kariai), vokiečių išvežtieji darbuotojai, kaimo žmonės ir intelektualai — žodžiu, visi, kurie nepanorėjo grįžti į tėvynę esant bolševikų režimui. Iš vietų kariuomenės įgulių Vokietijoje ir Austrijoje ir dabar vis bėga į Vakarų visų ginklo rūšių kariai. Tad šiuo metu rusų emigracinėje visuomenėje susitiko net trys emigrantų kartos: caro, režimo prieštai, ginklu priešingai bolševikų įsigalėjimui pilietinių karių dalyviai, atskiri bėgėliai iš Sovietų Sąjungos ir pagaliau pastarųjų pokarinių metų emigrantai.

Is tėvynės išbloškėtieji telkiasi į sambūrius, buriasi į politines stovyklas, kad galėtų spręsti savo krašto išvadavimą. Tačiau šio meto rusų emigracinėje visuomenėje turi jau kitą veidą, negu ji buvo senesniais laikais.

DABARTINIAI POLITINIŲ RUSŲ EMIGRANTŲ SUSIGRUPAVIMAI

Is senesniųjų rusų emigrantų susigrupavimų užsieniuose tebeveikia socialdemokratų, vadinamieji menševikai, su gan plačiai skaitomu "Socialist-

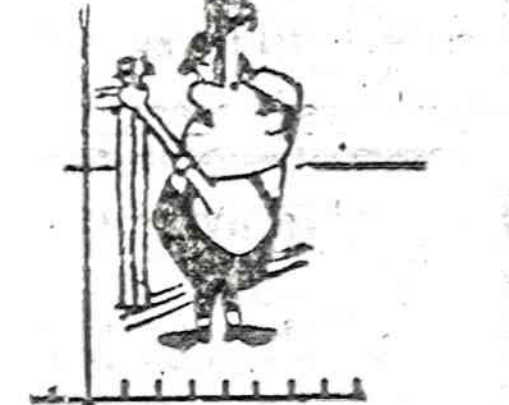

Ohio valstijos Ku Klux Klano Didysis Slibinas Dale Rousch, 35 metų, buvo tos organizacijos išstatytas kandidatu į JAV prezidento vietą.

SBONR 1951 m. liepos 23 d. paskelbė savo deklaraciją pasisakydamas dėl būsimosios Rusijos valstybinės santvarkos. Jų manymu, Rusijos valstybė turėtų būti laisvų ir pilnateisių tautų sąga, demokratinė federacija, respublika. Ją tegalima sukurti, "pripažįstant kiekvienai tautai būtiną ir negincijamą teisę ateityje patiai spręsti savo likimą, neišskiriant savo nepriklausomos valstybės sudarymo" (2). Tautos savo politinę valią turinčios išreikšti visuotiniu balsavimu (plebiscitu), vykdomu Jungtinių Tautų priežiūroje (2 str.). Balsavimas dėl atsakymo nuo Rusijos ar ryšio su ja, nuvertus bolševikų diktatūrą, vykdytinas tarybinių respublikų teritorijose (3 str.). Prie deklaracijos 7-jo punkto yra šio turinio pastaba: "Šis nutarimas neliečia suvereniųjų valstybių, kurias okupavo Stalinas 1939 — 1940 m., susitaręs su Hitleriu. Jos automatiškai pradeda vykdyti savo suverenumą ir tų tautų ateitis tepareina tik nuo jų pačių valios (7 str.).

Šią deklaraciją parėmė ir "Is silaisvinimo Sąjūdžio Karių Sąjunga (Sojuz Voynov Osob. Dvizenija). Jos karinė taryba tuo reikalu paskelbė viešą savo nutarimą pasisakydama už negincijamą teisę apsispręsti.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" KTEKVIENO
L I E T U V I O
DRAUGAS IR BŪČIULIS

VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS AUGUSTAITIS

14

Is akcizo mokesčių lentelės tenka padaryti išvadą: išskyrus alaus ir tabako, kaip prabangos dalykų, nuo likusių masinių pirmo reikalingumo vartojimo prekių (punkt. 2 — 11), akcizo mokesčiai socialinėse valstybėse neįmanomi.

Žurnale "J Laisvė" 1954 m. nr. 4 (41) paskelbta L. Fronto Bičiulių visuomeninių studijų biuro demokratines Lietuvos sąrangos svarstymai — Žmogus ir kais — parašėte — Į pilnutinę demokratiją (3), kur apie masinio vartojimo prekių mokesčius parašyta: "Skriaudingi yra masinio vartojimo prekių kaip degtukai, druska ir pan., nes vartotojas yra kiekvienas krašto gyventojas, nežinantis, kokios jo pajamos bebūtų". Kad ir labai nepasitvirtinti gausi šeima, akcizo mokesčių turi sumokėti tiek pat, kaip ir turtuolis. Socialinė demokratija tokios neteisingos mokesčių sistemos negali toleruoti". (Ibid. psl. 12).

Spirito monopolis 1939 m. (lentelė, punkt. 12) davė pajamų 41.244.000 litų, tai Lietuvos sąlygomis labai didelė suma, beveik tris kartus daugiau, kaip visa Lietuvos prekyba ir pramonė (14.965.000 litų). Monopolio išlaidos 1939 m. sudarė 9.895.733 litų (V. Z. 701 psl. 234), gvy-

no pelno davė — 31.348.267 litų, kas sudaro 78% pelno nuo spirito pardavimo. Pz. monopolio degtinės parduotuvėse litrinė banka degtinės 43° kainavo 5 litus, kaip tuo metu rugių 50 kg. (centneris) ca 5 lit., ir tas ūkininkui buvo jau per brangu, užtat slapčia buvo varoma degtinė, už kurią labai smarkiai baudavo.

Zinau vieną atsitikimą, kai šakių apskrityje, netoli Kudirkos Naumiesčio, pas 35 — 40 ha ūkininką per priėmimą svečiai buvo vaišinami namine degtine, svečių tarpe buvo apskrities viršininkas ir pojos nuovados viršininkas. Nuovados viršininkas po to skundėsi, kad jis jautėsi labai blogai, kai jo pareigos reikalavo su tuo kovoti, o jis pats turėjęs tame nusikaltime dalyvauti! Per aukštos degtinės kainos buvo priežastimi ne tik taptos, bet ir administracijos demoralizacijos, o be to ir sveikatos gadinimo vartojant naminę su kenksmingais sveikatai nuodais...

Kiti pavyzdžiai:

1) Įvežamųjų prekių muitai davė — 51.310.000 litų pajamų (V. Z. 701 psl. 23)

2) Įvairios prie jų rinkliavos — 3.800.000 litų pajamų (V. Z. 701 psl. 27)

Is viso : 55.140.000 litų

Jas turėjo nekti 80% Lietuvos konsumentas (ūkininkas) už pramonės išdirbinių (mašinų, frankas, statybos medžiagos ir t. t. Jų pajamos rodo, kad muitas buvo aukštas.

Įvairios rinkliavos už patarnavimus (notara, teisimą, antstoli, paveldėjimą...) davė valstybei — 9.200.000 litų pajamų

(V. Z. 701 psl. 24). Jos buvo labai aukštos (vien žyminio mokesčio) — 7.280.000 litų. Žmonės tą jautė ir skundėsi.

Mokslapinių rinkliavos — vienas pavyzdys: Mano giminių 12 metų amžiaus berniukas baigė šiais mokslo metais antąją gimnazijos klasę (pagal Lietuvos sistemą) Munchene. Ne tik nereikėjo mokėti už mokslo mokesčių, bet dar gaudavo nemokamai visus tai klasei reikalingus vadovėlius. Keliamas dabar į III-ąją klasę, jis II-sios klasės vadovėlius jau sugrąžino ir gaus pradžioje mokslo metų reikalingus III-sios klasės vadovėlius.

Lietuvoje, 1939 m. valstybinių gimnazijų mokslapinių davė 1.279.205 litus pajamų (V. Z. 657 psl. 28). Taip pat mokslapinių turėjo mokėti ir kitos specialios mokyklos, savaimė, vidurinės ir aukštosios. Is viso švietimo ministerija 1939 metais surinko 3.410.496 litus. Šiuo pavyzdžiu visai nenorima parodyti, kad Vakarų Vokietijoje yra maži mokesčiai, jie yra gana aukšti, bet jie dedami toms ūkio šakoms, kurios gali tą pakelti (pramonė, prekyba), bet jais neapsunkinamas tautos švietimas, kultūros reikalai.

Visokios rūšies mokesčių rinkimas būdavo nelengvas, ypatingai iš prievartos (be teisėto pagrindo) rinkimas: tarnautojų algų išskaitymas, atitinkamas kiekis nuo kategorijų žasų išpirkimas (susijęs eksportui į Reichą, buvo grasoma už neįspirkimą atleidimu iš tarnybos) už neįpirkimą Vilniaus paskolos laktų (16 milijonų litų) administracija rašydavo

laiskus, nustatydama, kiek kas turi išpirti (pvz. Telsių apskrityje viršininkas nustatė vienam valdininkui išpirti už 400 litų, kai jo mėnesinė alga tiek nesiekė).

Tad, mūsų gerb. profesorius to viso žinoi nenori, jis, nekreipdamas dėmesio į visus minėtus kritikų raštus, nekreipia dėmesio į tas labai aukštas mokesčių rinkliavas, prievarta išskaitytas, paskolų pirkimus, jų garbina toliau Raštikį visai nenorėdamas žinoti, kad dėl jo, jo nesupratimo, vyko Lietuvoje visi šie sunkumai. Vradys nekreipia dėmesio, kad dėl jo ginamo kliento jis sueina į konfliktą su savo politinės grupės (bičiulių) programa, kai buvo imami dideli akcizo mokesčiai nuo masinių prekių vartojimo, kad tik dengti kariuomenės išlaidas!... Gal tik didžiausias autoritarinio režimo šalininkas galėtų pateisinti Raštikio žalingą kraštui veiklą, kad tik atstatytų jojo "populiarumą ir autoritetą", ko jis vis siekdavo. Ar yra tokio nusistatymo gerb. profesorius Vardys? Ar tik jo apsirkinimas?

BIUDŽETO (VALSTYBES ISLAIDŲ) MAŽINIMAI

1939 m. balandžio mėn. 12 d. paskirtas atskiroms ministerijoms išlaidas, nepasitvirtinus nustatytoms pajamoms, metų eigoje teko mažinti, būtent:

1) Švietimo ministerijai buvo leista 59.585.981 lit. (V. Z. nr. 639)

Metų bėgyje dėl sunkumų sumažinta iki 54.592.708 litų (V. Z. nr. 701)

Sumažinta iš viso — 4.993.273 litų.

2) Krašto Apsaugos min. pradžioje leista — 89.700.000 litų (V. Z. nr. 639)

Metų bėgyje sumažinta, išduota iki — 88.046.972 litų (V. Z. nr. 701)

Sumažinta iš viso — 1.653.028 litų.

3) Vidaus Reikalų ministerijai leista — 34.843.342 litų (V. Z. nr. 639)

Metų bėgyje padidinta iki — 38.266.177 litų.

Padidinta iš viso — 3.422.835 litų.

(Švietimo ministerijai nubraukta įvairių mokyklų statybai ir kitiems reikalams; Krašto apsaugai — nespėta išpildyti sutartų užsienio tiekėjų;

Vidaus Reikalų — padidinta bedarbiams, saugumui, palikta 840.000 litų pozicija — nusikaltėliams sekti, šnipams samdyti politiniams asmenims bei režimui neištikiams asmenims sekti).

4) Žemės ūkio min-jai be visos išlaidų sąmatos — 49.378.729 litų iš viršum 20 milijonų primokėjimų prie žemės ūkio kainų 1939 m. IV. 12 d. išlaidų sąmatoje buvo leista 100.000 litų pašalpos mažėmams žemėi pirkti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plėnkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-9012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis, 1-5 val.
trečiadienis, šeštadienis, 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.
Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienis, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienis, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

B
Be sure
to drown
all fires.

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

60 ir paskutinis

Juozas Šmotelis

Naujių redakcijos ir kitų
skyrių darbininkai

Be vyriausiojo ilgamečio re-
daktoriaus Pijaus Grigaičio,
Naujių redakcijoje, įskaitant
korektorių, yra dirbę 27 žmo-
nės: A. J. Karalius, Kazys Baro-
nas, Vincas Poška, A. Dovidonis,
Kostas Norkus, Steponas
Strazdas, Kostas Augustas, J.
Dvylys, A. Lalis, K. Jurgelionis,
A. Montvydas, M. Vaidyla, Juo-
zas Pronskus, St. Vainoras, M.
Jurgelionienė, P. M. Kaitis, Mar-
tynas Gudelis, Juozas Poška, An-

GRADINSKAS
1975, METŲ TV
TIK 88 DOL.
Lietuvi, eik pas lietuvį!
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKU
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios geles ir vainikus antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienis ir sek-
madienis nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telefonai: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleksandro Abrose knyga aprašanti paskutinį 90 (1899-1999) metų
Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina
\$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.
Knygoje aprašyta pirmas Chicagon atvažiavę lietuviai, pirmos
lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž-
nyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugia, 48
pasauleitiki choral, 9 bažnytiniai ir 314 viešesnių žmonių biografijos.
Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų
organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban-
kai ir kt.
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money
Order.
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pasiūsti:
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Konsulė Daužvardienė sveikina šaulius

Vytauto Didžiojo šaulių
JAV pirmą kartą kuopai —
dabartinė rinktinė, šventian-
čiai 20 metų nuo įsisteigimo
sukaktį. Lietuvos Konsulė J.
Daužvardienė parapijos salę,
Lith. Plaza, š. m. sp. 27 d.
tarė šiuos žodžius:

Man tikrai malonu sveikinti
gyvosios, bujojančios šaulių
Sąjungos rinktinę ir dalinius,
ir visus mieluosius šaulius —
šaulės šioje reikšmingoje šven-
tėje. Jūs esate mūsų pasididžia-
vimas, kilniausio patriotizmo
pavyzdžiai. Jūs pareigingai ir
pavyzdinai reprezentuojate Lie-
tuvą ir lietuvius. Jaudina ir
visų dėmesį atkreipia jūsų
drausmingas, skaitlingas, įspū-
dingas masinis dalyvavimas
Amerikos ir Lietuvos švenčių
iškilnėse — ten, kur tik reikia
parodyti ir priminti, kad Lietu-
va tebėra gyva, kad lietuvių
patriotiniai jausmai nėra atbu-
kę. Oficialiai širdingai dėko-
ju jums, mielieji šauliai. Ki-
tos mūsų organizacijos bei vie-
netai privalėtų sekti Jūsų pa-
vyzdžiu.

Šaulių Sąjungos principai ir
siekliai mums čia nuo seno ži-
nomi. Amerikos lietuviai yra
rėmę šaulių Sąjungą laisvoje
Lietuvoje — pinigais, ginklais
ir nupirkę net lėktuvą. Dabar,
iš naujo peržvelgus šaulių Są-
jungos įstatymus bei statutą,
mane imponavo pakartotini
patriotizmo įtaigojimai bei įsa-
kymai. Gi Jūsų kūrėjas, garbin-
gos atminties Vladas Putvis yra
priminęs, kad ne vien tik kar-
du ginsi Tėvynę. Cituoju jį:
"Nėra tokio darbo, nėra tokios
dienos, kur nėra progos pada-
ryti tėvynei bent ką naudingą:
visur, visada ir visu kuo darbas
galima taip padaryti! kad jis
stiprins tėvynės jėgas ir tuo bū-
du ją gins".

Šį jo įtaigojimą reikėtų mū-
suose įprasmiti — priminti,
kad vieningai dirbant, mūsų
jėgos stiprės ir daugiau atsiek-
sim ryžtingoje kovoje prieš Lie-
tuvos okupantą — jėgų skaldy-
minimų skirsnelis yra paskuti-
nis. Baigęs šį skirsnelį, rodos,
nieko daugiau neatsimenu.
Juozas Šmotelis

Pranešame gimėms, draugams ir pažįstamiems, kad po sunkios
ligos š. m. spalio 28 d., 3:25 val. ryto mirė buvęs Lietuvos kariuome-
nės leitenantas
A. A. KAZYS DUBAUSKAS
Gyveno 2959 W. 73 Street
Gimęs Lietuvoje, Panevėžio aps., Šeduvos miestelyje.
Amerikoje išgyveno 16 metų.
Paliko našlė: žmona Ada, pagal tėvus Karvelytė, duklė Audronė,
sesuo Antanina Adomienė, jos duklė Nijolė Banienė, jos vyras
Rimas su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Argentinoj liko sesuo Bogumila Motiejūnienė.
Lietuvoje liko brolis inž. Jonas su šeima.
Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Avenue.
Ketvirtadienį, spalio 31 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų
pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Kazio Dubausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pata-
navimą ir atsiveikimą.
Nulitūde lieka: žmona, duklė, seserys, brolis, giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

Metinė Mirties Sukaktis
A. A. VALERIE VALENTAS
Pagal tėvus/Ladigaite
Gyvenusi Oak Lawn, Illinois
Mirė 1973 metų spalio mėn. 30 dieną, sulaukusi 57 metų amžiaus.
Gimusi Rockford, Illinois.
Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko našlė: vyras Walter, sūnūs — Donald, jo žmona Sheri ir
Richard, duklė Judith, motina Sophie Ladigaite. Garb. našvės Paul
Valentas, jo žmona Pauline ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Mes Tave, mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas-
mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūna Tau lengva ši žemėlė.
Nulitūde lieka:
Vyras, sūnūs, duklė, motina, giminės.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Pasirenk pasitikti savo Dievą". — Amos 4:12.

Tikrasis būdas pasitikti Dievą ir klausyti jo nutarimo apie
amžinąjį žmogaus likimą nėra, kaip paprastai manoma, pradedamas pasiro-
dyti gerai ir šventais tik tada, kai žmogus pasensta arba suserga ir pama-
to besirūpinančia mirtį arba kokią kitą nelaimę. Prisiėmęs pasitikti
Dievą turi prasidėti nuo to valandos, kai mes nusigręžime nuo nuodėmės
ir pasidarysime tikinčiais. Nes tuokart mes esame prašomi pristatyti savo
kūnus Dievui kaip gyvas ir šventas ir jam patinkamas aukas. Po to mes
gauname jo dvasios ir pasidarysime jo mokykliniais ir per visą likusį gyven-
imą esame prirengiami dalyvauti su savo Atpirkėju jo garbingoje ka-
ralystėje.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOwnhall 3-2108-5

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽESNĖ VISTA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11928 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

DAR APIE KAZIMIERĄ ŠLAPELĮ

E. JASIONAS

(Tęsinys)

1936 metais išmokęs skraidyti, tebeskraidė kasdien iki šiolei. Nuosavų lėktuvų yra turėjęs tris. Avarių (nelaimių) — dvi. Dabartinis jo nuosavas lėktuvas yra Luscombe, amerikiečių konstrukcijos, bet Argentinos gamybos, kurį jis yra pavadinęs "Chimango" (Argentinos plėšrus paukštis — vistanagis). Šis lėktuvas reikalauja gero piloto rankos, nes turi gana didelį tūpimo greitį, ir lengvai pereina į "stall". Šiaip yra gana patvarus ir patikimas lėktuvas, grynai metalinės konstrukcijos.

Mano nusistebėjimą sukėlė faktas, kad Kazimieras dar kasdien tebeskraidė. Nuo 1936 iki 1951 m. žygių, t. y. 15 metų išskraidė be piloto leidimo! Toks triukas čia JAV niekam nepasisektų, nes aviacinis sportas yra gana griežtai sutvarkytas. Taip pat — saldinių mitymas iš lėktuvo vaikams! Čia

mūsųose bet kokių objektų iš lėktuvo išmetimas yra griežtai uždraustas.

Atskristi iš Sarmiento į Buenos Aires — virš 600 mylių atstumas. Ir tenka skristi per kalnus, miškus, tarpeklus, kur orientuotis yra sunku, be to, lakūnų vargina aukštyn ir žemyn bloskiančios oro srovės. O aerodromų pakeliui irgi gal vienas — kitas buvo, o gal ir visai nebuvo. Atsimenant, kad K. Šlapelis lėktuvas ne tik rado įrengimų, bet ir iš viso jokios elektroninės sistemos neturėjo (propeleris užvedamas rankomis), o greičiausiai ir meteorologijos tarnybos tuo laiku iš viso nebuvo, reikia pripažinti, kad K. Šlapelis yra tikrai geras lakūnas.

1943 metais K. Šlapelis buvo išrinktas Alto Rio Senguerr miesto burmistru, o vėliau dar sykį perrinktas. Būdamas tose pareigose, pastatė daugelį mokyklų ir vieną ligoninę.

1963 metais K. Šlapelis, kaip vienas iš vyriausių Argentinos balsuotojų, prisaikdino naujai išrinktą provincijos gubernatorių. Šis vėliau Kazimierą paskyrė visos provincijos vyriausybės kelių ir tiltų statybų vadovu. Šiose pareigose Šlapelis išbuvo iki 1969 m. Šiuo metu jis eina patarėjo pareigas Kelių Gerinimo Tarnyboje.

1972 m. spalio mėn. Buenos Aires mieste įvyko Tarptautinė Aeronautikos Paroda, kurią aplankyti garbės svečiu buvo pakviestas ir K. Šlapelis. Kaip Patagonijos civilinės aviacijos pradininkas, jis buvo ap-

Kazimieras Šlapelis, lietuvis lakūnas Argentinoje - Patagonijoje. "Pažymėjimą man teikia už tai, kad esu amžiumi vyriausias Patagonijos lakūnas: ne už kokius nuopelnus, bet už mano senatvę".

dovanotas Garbės Raštu. Parodos proga spalio 10 d. Edificio "Condor" — Ezeizos aerodrome, priklausantiame karo aviacijai, buvo surengtas specialus K. Šlapeliui priėmimas ir pagerbimas. Šios iškilnės buvo parodytos trijuose TV kanaluose ir aprašytos La Razon ir kituose B. A. laikraščiuose. Spalio 15 d. įvykusioje aviacijos šventėje K. Šlapelis dalyvavo kaip specialiai kviestas svetys. Spalio 16 d. net ištisas 3 valandas (su pertraukomis) TV 13 kanalas perdavė su juo pasikalbėjimą.

Į mano laišką rašytą 1970 m. bal. 15 d. lietuviškai, K. Šlapelis atsakė geg. 9 d. ispaniškai raštu laišku, kuriame sako: "Atsakau į Jūsų bal. 15 d. laišką, kuriame prašote duomenų apie aviaciją Patagonijoje, ir kiek prie jos yra prisidėję lietuviai.

Lietuvių, gimusių Lietuvoje, mažai teliko; didelė dauguma jau išmirė. Bet lietuvių sūnūs ir anūkai, gyvenantieji mūsų mieste, yra geri mūsų aviacijos bendradarbiai, kurių vardus ir adresus duosiu vėliau.

Klausėte, ar veikia lietuvių aero klubas? Ne, bet yra Comodoro Rivadavia ir Sarmiento aero klubai, sudaryti daugumoje iš argentiniečių, o lietuvių — kitataučiai, jų tarpe yra ir keli lietuviai ar lietuvių kilmės.

1935 metais suorganizavome Comodoro Rivadavia aero klubą, kuriame buvau vienu iš pirmųjų keturių išmokusių skraidyti. Vienas iš mūsų laikė mokymosi užsimusę, o kiti trys likusieji laimingai baigė apmokymą. Aš, turėdamas 76 metų (rašo 1970 m. E. J.), dar ir dabar tebeskraidau Luscombe 76 A. J. lėktuvu, ne amerikiečių, bet savo gamybos.

Štai vardai lietuvių ir lietuvių kilmės lakūnų mūsų mieste:

1. Kazimieras Šlapelis, gimęs Lietuvoje, Kupiškėje, 1894 m. spalio 1 d. — civilinis lakūnas.
2. Justinas Baltuska Hernandez, brolvaikis, gimęs Sarmiento, Chubut, — civilinis lakūnas.
3. Febo Szlapelis, mano sūnus, gimęs 1934 m. spalio 11 d. Sarmiento, Chubut, — civilinis lakūnas.

4. Guillermo Benigno Fernandez, mano anūkas, gimęs 1946 m. rugsėjo 29 d. Alto Rio Senguerr, Chubut, — komercinis lakūnas LADE kompanijoje.

Jų pat metų birželio 8 d. laiške jis rašė:

"Kartu su almanachu, kuriame yra atžymėti lietuvių ir lietuvių palikuonių, gyvenančių Argentinoje ir Urugvajuje adresai, Tamstai persiunčiu ir vieną žurnalą, kuriame buvo įdėta viena fotografija, vaizduojanti mane pažymėjimo įteikimo metu. Pažymėjimą gavau už tai, kad esu amžiumi vyriausias Patagonijos lakūnas: davė ne už kokius nuopelnus, bet už mano senatvę".

JEI "NAUJENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD IOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — ŠKI EIDŽIA SVIESĄ

Perrinkime teisėją Alfonso F. Wells

Ilgametis Cook Apygardos Teismo teisėjas Alfonso Wells ir eilė kitų teisėjų šiais metais turi kandidatuoti perrinkimui ateinančioms šešioms metams.

Neturėtų būti jokios abejonės, kad vienintelį Čikagoj likusį lietuvių teisėją Wells mes turim paminti savo balsais.

Teisėjas Wells yra išbuvojęs teisėjo pareigose jau 22 metus. Jis žinomas kaip griežtas teisės ir tvarkos šalininkas.

Anksčiau už teisėjų buvo balsuojama popieriniais balsavimo lapeliais. Šiame visų teisėjų kandidatų pavarde bus surašyti visi kiti kandidatų pavardės.

Atiduoti savo balsą už perrenkamą teisėją, balsuojant mašinomis, galima tik nuspaužiant "Yes" rankenėlę prie jo pavardės, nes perrenkamą teisėją nesiskaito nei vienas, nei kitos partijos kandidatai. Reikia, kad balsuojant už visą partijos kandidatų sąrašą, t. y., pasukant partijos rankeną, už perrenkamą teisėją nebūt balsuota, jei nebus atskirai nuspaužtos rankenėlės prie tų teisėjų pavardžių.

Teisėjo Alfonso Wells pavardę rasite ant balsavimo mašinų pačioje viršutinėje eilėje (Retention Section). Šeštame langelyje, kuriame nuspauškite žemyn "Yes" rankenėlę.

Turėjęs progos per eilę metų sekti teisėjo Wells darbą įvairiose Cook apskrityse teismuose, gali užtikrinti, kad jis kaip teisėjas yra vertas visų pažiūrų ir nusistatymų lietuvių balsų.

Dr. Kazys Šidlauskas

HANOJUS. — Šiaurės Vietnamo delegacija grįžo iš Pekino pasirašiusi su Kinija naują ekonominės ir karinės paramos sutartį.

TRUMPAI

— Dr. Maziliauskienė skaitys paskaitą "Lietuvos studentas pirmadienį ir šeštadienį", šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų S-gos ruošiamam suvažiavime lapkričio 28—30 d. Royal York viešbutyje Toronto mieste. Tą pat dieną taip pat bus dail. Valiaus paskaita. Paskutinę suvažiavimo dieną bus dr. Ramūnienės paskaita "Mūsų kultūra palygint su kitų kultūrom". Vakariniame programoje dalyvaus

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
SHIPPING & RECEIVING
Tire Shop — Some experience.
Call
JERRY
927-7111

MISCELLANEOUS
Ivairūs Ulykai
PARDAVINEJU ASTROLOGIJOS IR OKULTIZMO KNYGAS
ir duodu patarimus kasdien nuo 3:30 po pietų iki 7:00 val. vakaro, o šeštadieniais nuo 11:00 val. ryto iki 7:00 val. vak.
Panelė ELINORA JAKSTO.
2517 WEST 71 ST., CHICAGO, ILL.
TEL. 471-1262.

rašyt. Aloyzas Baronas. Rengėjų komisija, planuodama sėkmingai praveisti suvažiavimą, prašo dalyvių jau dabar registruotis, apie tai pranešant koordinatoriui Ant. Šileikai arba ryšininkui ir sekr. Jūratei Seskutei, 18 Grenvieu No., Toronto, Ont., Canada. Užsiregistruavusiems bei suinteresuotiems bus tuojau išsiunčiama informacija ir suvažiavimo biuleteniai.

— A. Kenstavičius, Hope, B. C., Canada, atsiuntė tokį laišką: "Siunčiu čia dabar Tamstoms Money order' sumoje \$27. Skaitykite, kad tai yra reguliari metinė prenumerata, bet ne auka, nes popierui ir kitiems dalykams bei darbo jėgai beveik nuolat brangstant, turėsite neišvengiamai ir prenumeratos kainą kelti". Naujienų vadovybė dėkoja už gilų reikalų supratimą.

— Ponia Anna Sheputis, Woodhaven, N. Y., pratęsdama prenumeratą, atsiuntė vajui 3 dol. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytoją, kad jų skaičius padvigubėtų. Visi lietuvių kviečiami gerai susipažinti su Naujienomis ir pareikšti savo asmeninę nuomonę jas užsisakant. Naujienos siunčiamos susipažinimui savaite nemokamai.

— Grupė lietuvių dainininkų — mūsų svečių žavėjo Kneipp Springs gyventojus savo dainomis, šokiais ir trumpais vaizdeliais iš savo patyrimų. — tarp kita ko rašo biuletenis visoje Amerikoje žinomoms visokių negalavimų sanatorijoms ir idealios atostogavimo vietos su fizinės terapijos nemokamais ir mokamais patarnavimais gražioje Indiana valstijos apylinkėje. Biuletenyje įdėta tos klevlandiečių atostogaujančios grupės nuotrauka iš maestro A. Mikulskio, O. Mikulskienės, K. Pabedinsko, F. Salučkos, J. Jonaitienės, V. Apaniaus ir M. Maslovičienės. Informacijos gaunamos rašant: Kneipp Springs, Rome City, Ind. 46784.

— Borisas Šniukšta, 1501 No. Dayton, Chicagoje, platino naują suvažiavimą, užsiskėdė Naujienas vieneriems metams, tikslu paremti pastangas ir turėti ryšį su lietuviška visuomene. Naujienas mūsų skaitytojas p. B. Šniukšta laiko taverną pusiau industriniame rajone, kuriame nėra lietuvių. Prieš 5 metus jis atvyko iš Windsor'o ir gyvena Marquette Parko apylinkėje, o prieš kurį laiką nupirko iš p. Aukštinaičio tą būtiną. Ta proga, jis per mūsų taip pat užsiskėdė Montrealyje išeinantį savaitraštį "Nepriklausoma Lietuva", atsielpiamas į jų pastangas. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja už dėmesį ir paramą lietuviškai spaudai.

— V. Gedgaudienė, V. Čekauskas, R. Neisas, dr. F. Palubinskis ir J. Raulinaitis išrinkti į Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Tėvų komitetą. Komitetai atlieka tėvų ir mokytojų sąjungos uždavinius taip pat telkia lėšas mokyklos išlaikymui.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISŲ RČSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb. būgalo, 63 ir Whipple. Retas pirkiny. nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MEGAMAIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palkimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

— Vladas Rasčiauskas ir Josephine Milleriūtė praėitį sekmadienį išskrido į Montrealį, kur Astos konferencijoje atstovaus American Travel Service biurą. Konferencija tęsis ištisą savaitę, kurios metu jiedu patirs kelias svarbias naujoves pasauliniame turizmo biznyje. Rasčiauskas jau turi parašęs kelis straipsnius apie kelionę į Bulgariją, Rumuniją, Vengriją ir kitas Rytų Europos valstybes. Šiomis dienomis jie pasirodys Naujienoje.

— Klaipėda Jūrų Šaulių kuopos metinis balius įvyks šeštadienį, lapkričio 2 d., Balio Pakšto salėje. Programa, vakarienė, šokiai, dovanos. Kaina tik \$6. Vietų užsakymui paskambinti telef. 652-8137 arba 863-8861. (Pr).

— Chicago's Lietuvių Medžio- tojų - Meškeriojų klubas kviečia visus į metinį banketą lapkričio 2 d., 7:00 val. vak., Vyčių salėje. Gros Ramonio orkestras. Įėjimas — karsčia — į salta vakarienė tik \$6.00. Dėl rezervacijų skambinti tel. 776-8688 arba 247-1131. (Pr).

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos nekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos, tolerantių ir palikti įvairių tipų bendradarbiu- tojus visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniams metais padvigubinti skaitytojus. (Pr).

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
STATE - NORTH - WEST - SOUTH - COMPANY

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

KAI NORITE SEDEVRŲ

2 BUTU 18 METU MŪRAS, tviska iš lauko ir vidų. Arti Maria High, \$34.000.
3 BUTU OCTAGON originalas, modernus vidų. 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke, \$46.500.
2 BUTU MŪRAS, nauji 2 garų šildymo garažas. Arti mūsų. Laisvas už \$32.000.
2 BUTU MŪRAS, 2x5, atskiri šildymai. Prie parko. \$26.000.
10 BUTU MŪRAS, naujas garų šildymas, alumi. langai, 60 pėdų lotas, 2 auto mūro garažas, virš \$17.000 pajamų. Arti mūsų. \$77.000.
MEDINIS APKALITAS 2 butų švarus namas, naujas garų šildymas, 55 pėdų lotas, garažas. Marquette Parke. \$13.500.
DIDELIS 5 KAMBARIŲ OCTAGON mūras, kabinetu virtuvė, naujas garų šildymas, garažas. Prie "Paramos". \$22.500.
3 BUTU MŪRAS ir 2 auto garažas. Arti vienuolyno. \$30.000.
4 1/2 KAMBARIŲ 16 m. mūras ir garažas. Našlė atiduoda už \$15.000.
2 BUTU MŪRAS ir 3 kambariai bemsmante, garažas, arti mūsų ofiso. \$28.500.
5 KAMBARIŲ CAPE COD, Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas, 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raklą. Arti mūsų. \$22.000.

VALIDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTU NUOMAVIMAS, IVAIRŲS
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR-
DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 SO. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$112 metams automobilio
Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 SO. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate. Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir lūdimai vertimai.
Pildomi pilnybės pareiškimai ir
kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nuda-
žomi. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 774-5888
Anicetas Gerbaciauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (staigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
ALNAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, dolieriniai Certificatai.
V. VALANTINAS

JUBILEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovuoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sanderius su okupantais ar jų igaliojiniams.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsprendimuoju Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išėjusios, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuvių reikalingo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajeaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____